

DŮM & ZAHRADA

NEJČTENĚJŠÍ ČASOPIS
O BYDLENÍ

4/16

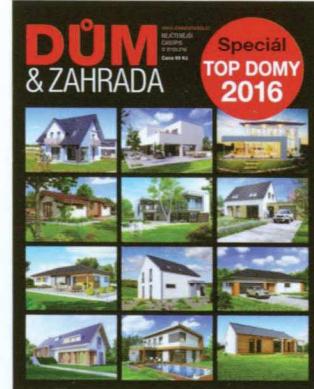
21. ročník / duben 2016

www.dumazahrada.cz

NOVÁ LEGISLATIVA

KONTROLA A REVIZE KOMÍNŮ
Kdy a jak často se má provádět

2 časopisy
jen za 79 Kč

NOVINKA
REALITNÍ
PORADNA

Téma čísla

STŘECHY

Krytiny, světlovody, střešní okna

79 Kč / 3,80 EUR

9

Škola života

Projekční ateliér RG architects studio vznikl v roce 2013 jako volné pokračování ateliéru pod vedením Radomíra Grafka – RG projekt, který působil na architektonické scéně od roku 1995.

Radomír Grafek se narodil v roce 1970 ve Varnsdorfu v severních Čechách.

Po vystudování stavební průmyslové školy v Liberci začal pracovat v různých stavebních firmách na pozicích mistra, stavbyvedoucího a rozpočtáře.

Dále pak pracoval jako investiční technik na městském úřadě,

kde se při realizaci jednoho z projektů seznámil

s architektem Borisem Šonským. Ten v něm svým

způsobem tvorby probudil zájem o architekturu a Radomír Grafek

začal samostatně tvořit, přičemž je jeho další tvorba postupně

ovlivňována minimalistickým směrem s fundamentálními prvky

architektury: prostorem, materiélem a světlem.

V rubrice Návštěva představujeme jednu z posledních realizací ateliéru RG architects, vilu pro pana továrníka.

Text: Monika Smekalová Foto: RG architects

Jak jste se tedy dostal od projektování k architektuře?

Už od malé mne bavilo kreslit a nějak se výtvarně projevovat. Jelikož však nepocházím ze stavařské rodiny, můj táta pracoval v místní Velvetě, kde vyráběli manšestr a samet, a mamka zase v Textilii, měl jsem jít původně na nějakou školu spojenou s módním návrhářstvím, ta však byla až v Brně. Mně však bylo tenkrát 13 let a naši mě nechtěli pustit tak daleko z domu. Pak si pamatuji, že mí rodiče uvažovali o sklářské škole v Kamenickém Šenově. Nakonec to však nějakou náhodou dopadlo tak, že šel jeden z mých kamarádů, se kterým jsem hrál tehdy fotbal, dělat přijímačky na stavební průmyslovku do Liberce, tak jsem to zkusil taky tam. Já jsem v tu

chvíli o stavařině, a o architektuře obzvlášť, vůbec nic nevěděl a mojí životní láskou byl jenom fotbal, jelikož jsem chytal za Varnsdorf. Ve škole mě však bavily předměty, kde se něco malovalo, kreslilo, rýsovalo. Horší to však se mnou bylo s počítáním a matikou, ale i s deskriptivou. V žádném případě jsem nepatřil k premiantům třídy, spíš jsem byl takový průměr, ale stavebku jsem nakonec nějak dodělal.

To jste to vzal pěkně od začátku.

Když tak na to nyní s vámi vzpomínám, tak první zmíinku o architektuře jako takové jsem měl spíše spojenou s „krásnou“ paní učitelkou Čapkou, která nás tento předmět

Zdeněk Navrátil a Radomír Grafek

Rodinný dům Pro hvězdáře ve Varnsdorfu

Exteriér a interiér venkovského rodinného domu ve Velkém Šenově

učila..., možná proto mám v sobě zakódované, že architektura by měla být spojena s krásou – se ženou, jenž povznáší ducha. Po maturitě jsem pak měl jít dělat přijímačky na ČVUT do Prahy, ale k nelibosti mých rodičů jsem couvnul. Hned po stavebce jsem tedy začal pracovat na pozici mistra u místních pozemáků, kteří ve Varnsdorfu v tu dobu stavěli paneláky. Na vojně jsem pak půl roku pracoval na stavbě a dělal zedničinu – no, spíše přidavače. Po ukončení vojny v roce 1990 jsem pak pracoval na různých stavbách, dělal jsem mistra, běhal jsem po stavbách ve vafáku a v holinách, dělal jsem chlapům úkoláky a výplaty a pak i stavbyvedoucího, kde jsem se naučil, jak se fakturuje a hlídá rozpočet stavby. Pak jsem pracoval i jako rozpočtař. Poté mě však osud zavál na místní městský úřad, kde jsem dělal investičního technika. Na úřadě jsem se pak naučil pohledu na stavařinu z té druhé strany – jak se zadává investiční záměr, potkal jsem se na městských zakázkách s různými projektanty a architekty, zjistil jsem, jak se dělá kompletní projektová dokumentace, co je to stavební dozor, co je to stavební úřad, stavební zákon, územní plánování, veškerá legislativa kolem, a tak dále. To je moje škola, škola života.

Jak se vám na úřadě pracovalo?

Na úřadě jsem měl dobrého šéfa, pana Paličku, kterému jsem narýsoval nějaké plány na přestavbu domu, který dělal pro svou dceru a on mi pak radil, ať už se „vyprdnou“ na fotbal a dělám něco pořádného a postavím si barák. S fotbalem to už pak opravdu nebylo ono, nechytal jsem, tak jsem to ze dne na den utnul, sehnal si živnosták a začal jsem dělat inženýring a zajišťoval pro stavebníky všechny papíry pro stavební povolení, změny v užívání a podobně. Projektovat

jsem začal nejdříve garáže, přípojky, stávající stavby domů, změny v užívání, pak i nové domy. Pak přišel zlom, když jsem se na úřadě seznámil s architektem Borisem Šonským ze studia ARK z Liberce, které už mělo něco za sebou – Stavbu roku a tak. Oni tady ve Varnsdorfu měli stavět dům s pečovatelskou službou. Já jsem ho tenkrát požádal, jestli by se mohl podívat na moje projekty, poradit mi a pak už se to celé ubíralo dál a dál... A já jsem si v jednu chvíli řekl: Architekt, tak to bych chtěl taky jednou být.

Jaké byly začátky?

Nejprve jsem projektoval ty garáže a stávající stavby domů a tak, ale pět let po revoluci přišla éra projektování typových domečků, byla poprvé po tom, co lidé třeba viděli v Německu v Rakousku. Byl jsem jeden z prvních, kdo tady v okolí vůbec navrhoval a projektoval nové rodinné domy, nejdříve pro příbuzné a známé, poté pro lidi, kteří začali hned po revoluci podnikat. Já jsem v tu dobu vůbec ne-

„Zastávám názor, že rodinný dům by měl být odrarem lidí, kteří v něm budou bydlet, přičemž by měl zapadnout do daného místa.“

věděl, jak má ta projektová dokumentace vůbec vypadat, tak jsem si na úřadě v archivu vyhledal nějaké projekty od zkušených projektantů, ze kterých jsem se to učil, a skládal vše postupně dohromady. Nejdříve jsem ty baráky rýsoval doma pěkně na stole, na pauzáku, v tuši a pravítkama. Po nějakém čase jsem si sehnal rýsovací prkno, na kterém to „mastím“ až dodnes. Ty první domy měly vždy podobný koncept, ale vždy jsem se tam snažil přidat něco navíc, nejdříve třeba větší okna, pak prosklený štít a tak se to vyvýjelo. Takže to byla taková první etapa. Pak jsem si udělal autorizaci, byl jsem pan stavitelem, jako za první republiky (smích). Ty staré výkresy na pauzákách, z první republiky, měly vždy nějakou výtvarnou hodnotu, to se mi na nich líbilo.

Takže jste odešel z úřadu a pustil se do podnikání...

Abych řekl pravdu, z úřadu jsem byl vlastně začátkem roku 2003 „vyhozen“, jelikož jsem nechtěl přestat dělat „melouchy“ a tehdejší „pan tajemník“ mi to již nechtěl dále povolit. Řekl jsem si, poslouchej svoje srdce, a už jsem v tu dobu měl to kulaté razítko, tak jsem do toho šel. Nebylo to však pro mě vůbec jednoduché období, jelikož jsem měl velké obavy, abych se tím projektováním na plný úvazek vůbec nějak uživil. Ztratil jsem jistotu stálého příjmu a měl jsem strach, co se mnou bude za půl roku.... V roce 2003 jsem ale hned vyprojektoval a následně postavil první opravdu moderní dům, s pultovou a plochou střechou, pro svoji švagrovou. Prolínání hmot, velké prosklené plochy na celou výšku místnosti, okna přes roh, zastropení betonovou deskou na ocelových sloupích, kterou mi kvůli směšnému honoráři navrhoval takový „podivný statik“... to bylo z mého dnešního pohledu velké dobrodružství a riziko, které však bylo hnané silnou touhou něco pěkného a na místní poměry zcela jiného postavit. Potom se tomu tady začalo hanlivě říkat „grafkovina“. Ted je to běžné, ale tenkrát a tady, to bylo něco úplně nového. To byly ohlas, co to je za sámošku, že se to sem vůbec nehodí, ruší to krajinný ráz a podobně.

„Všechno by mělo být v jakési rovnováze, design, funkce, prostě tak, jako je to s rovnováhou v životě samém.“

Ale lidem se grafkovina líbila...

To byl další zlom, protože přišli další zájemci, a už jsem opět nestíhal. Po půl roce jsem pak byl nucen oslovit i mého současného kolegu Zdeňka Navrátila, i když jsem měl nejdříve velké obavy a bezesné noci, jestli budeme mít dost práce a jestli ho vůbec zaplatí. Bylo to však z mé a pevně věřím, že i z jeho strany, dobré rozhodnutí. Zdenda je totiž na rozdíl ode mne technicky zaměřený člověk, pochází ze stavařské rodiny a na naší dosavadní spolupráci se tak doufám může ukázat to, že architektura by měla být spojením umění a techniky, krásy a funkce... Jsou to však zcela jiné světy, takže to někdy mezi námi zajiskří, ale máme se rádi a respektujeme se. On to však má se mnou o něco horší, jelikož ty mě představy musí vyprojektovat a rozkreslit do jednotlivých detailů a já mu do toho pořád jen a jen „kecám“.

A potom, měli jste zakázky?

Pak přišel další přelomový dům, pro stavebníka, který pochází ze sousedního Německa a má zde fabriku na výrobu ručně zdobených perníků. On si představoval něco jako španělskou vilku, ale hodně prosklenou. Měl pěkný pozemek, v jižním svahu, s výhledem na panoramu Lužických hor a Ještěd. Já jsem v podstatě použil podobnou dispozici, jako je ten první dům pro moji švagrovou, ale vypadá to úplně jinak, a jemu se to líbilo. Na stavebním úřadě to vyvolalo bouř, že dům nemá sedlovou střechu, tady ve Varnsdorfu, s tradicí podstávkových domů. Ale já jsem jim řekl, že tady jsou i jiné původní stav-

by, vily, dokonce i jedna funkcionalistická, teď je využívána jako školka. Já jsem tu plochou střechu pak v projektu změnil na pultovou se sklonem 10°, ale nakonec se realizovala ta plochá. Městský architekt ve Varnsdorfu mne nakonec podržel, napsal mi příznivý posudek. Takže jsme to postavili. Pak přišel další klient, který pracoval v Anglii a chtěl něco moderního – něco podobného, ale originálního. Pak už se to nabalovalo.

Navrhujete s domem obvykle i interiéry?

Vlastně vždycky, já to totiž nikdy neroděluju na interiér a exteriér – na židle a na stůl, na strom, na zahradu, na kopec naproti a na horizont za tímto kopcem. Jde o tvorbu prostoru, místa, takže já spíš postupuju zevnitř ven. Představuju, si jak tam majitelé budou žít – kde budou snídat, jestli jim tam bude svítit sluníčko, aby neseděli v průvanu, kam se budou od stolu, ale i z postele po probuzení dívat, jestli do krajiny nebo sousedovy do plotu nebo na kompost se slepicem... Když stojím na pozemku, přestavuju si kolem sebe budoucí stěny a pak to něco v hlavě, pak mám v sobě takové ty zvláštní pocity, že to nedám, pak že to zas dám, pak že se opakuju, pak že už jsem to někde viděl, pak mi už hrozí termín, tak to jdu kreslit. Já si pořád něco čmáram a pak to kreslím na prkně, až pak děláme modely a vizualizace a další dokumentace a výkresy. Z mého pohledu mám proto nejradiji, když se s investory dohodneme na všech stupních dokumentace, včetně projektu interiéru, mobiliáře, svítidel, případně i sadových úprav, kde si všechno ověříme, rozkreslíme... Bohužel řada investorů se dnes mylně domnívá, že to všechno za nás udělá počítac a ty programy kolem. Jsou však za tím jen hodiny a hodiny práce, ale když se vše nakonec povede, mám z toho dobrý pocit.

Interiér podkrovního bytu secesní vily ve Varnsdorfu

